

ad 1. Saafremt det bestemt ønskes, maa den herhenhørende Ændring føjes til § 2, Punkt 2., saa at Slutningen af dette Punkt faar følgende Ordlyd: „og hvor der udelukkende behandles Patienter med sværere Former af Kirtelsyge, Lupus og kirurgisk Tuberkulose, herunder Patienter med Tuberkulose i Urin- og Kønsorganer, Bughinde, Endetarm o. s. v.“.

Sundhedsstyrelsen finder dog Anledning til at bemærke, at der neppe er nogen Grund til at specificere Begrebet „kirurgisk Tuberkulose“, da en saadan Specificering let kommer til at virke generende, og hvis man ved Behandlingen særlig tænker paa Lysbehandling, maa det erindres, at dennes Virkeomraade langt fra er fastslaaet, saaledes at det kan komme til at se besynderligt ud, at der er nævnt en Form af Tuberkulose, som man om et Aar maaske aldrig vilde tænke paa at lysbehandle.

ad 2. Med Hensyn til Hjælpstationen paa Kalvebod Bastion skal Sundhedsstyrelsen bemærke, at den sikkert i den forløbne Tid har gjort et paaskønnesværdigt Arbejde og ogsaa været til nogen Nytte. Men den Hjælp, den yder, kan dog ikke betragtes som fuldt tilfredsstillende, men kun som en Nødhjælp; i alle Tilfælde vilde Sundhedsstyrelsen nære nogen Betænkelighed ved at anbefale den til Statsstøtte i den nuværende Form. Saa vidt Sundhedsstyrelsen bekendt behandles der af Hjelpekorpsset fortrinsvis invalide, ret smittefarlige Patienter, der bor i deres Hjem og kun ca. $\frac{1}{3}$ af Døgnet isoleres paa Kalvebod Bastion; skal disse Patienter isoleres, saa det er til Gavn for Samfundet, bør det være paa velindrettede Plejhjem, og skal disse Patienter, hvis Arbejdsevne oftest er ringe, understøttes, vilde det være naturligere at give denne Understøttelse i Form af en Invalditetshjælp. I den Københavns Kommune begyndte at indrette Plejhjem, var det vanskeligt at faa saadanne Patienter anbragt; nu er der indrettet et Plejhjem i Holte, og der er givet Anbefaling fra Sundhedsstyrelsen paa et stort Plejhjem til 70—80 Patienter, hvor Patienter af denne Art absolut helst maatte anbringes.

ad 3. Idet de ønskede Eksemplarer af Ugeskrift for Læger fremsendes, skal Sundhedsstyrelsen som sit Syn paa den omhandlede Sag udtale, at det Princip, Professor S. Bang har gjort sig til Talsmand for, er at benytte Sanatorierne som Isolationsanstalter for de smittefarlige Tilfælde i Stedet for fortrinsvis i dem at behandle Sygdommen i de tidligere Stadier.

Professor Bang, der tidligere har haft den modsatte Anskuelse, har siden 1914 hævdet det ovennævnte Princip paa Basis af en Undersøgelse, han foretog af de paa Silkeborg Sanatorium behandlede Patienter, og ifølge hvilken Behandlingen af Tilfælde i første Stadium af Sygdommen ikke synes at vise saa gode Resultater, som man maatte vente, medens Resultaterne for de mere udbredte Tuberkuloser var bedre end ventet. Professor Bangs Foredrag (offentliggjort i Ugeskrift for Læger Nr. 14/1914) blev holdt i medicinsk Selskab (se medicinsk Selskabs Forhandlinger 1913—14 Side 99 og fig.), hvor hans Opgørelser mødte megen Opposition i den paafølgende Diskussion ligesom senere i Ugeskrift for Læger Nr. 15—16—18 etc. I den Diskussion, der for Tiden føres i Ugeskrift for Læger, har Professor Bangs Forslag ikke blandt Tuberkuloselægerne faaet nogen gunstigere Dom. Professor Bang staar blandt Tuberkuloselægerne ret ene med sine Anskuelser, og hans statistiske Opgørelser har ikke formaaet at virke tilstrækkelig overbevisende. Det synes baade af Hensyn til Individet og Samfundet rigtigst, at Lungetuberkulosen behandles saa tidlig som muligt, saa at de Tilfælde, der kan helbredes, søges helbredt, inden de gaar over i smittefarligt Stadium. Herefter er da Sanatorierne ogsaa indrettede, medens det af Professor Bang foreslaaede Eksperiment med Hensyn til Personale (og Bolig for dette) vilde kræve væsentlige Forandringer. Værd at bemærke er, at Sanatorielægerne i Diskussionen i Ugeskrift for Læger enstemmigt udtalte, at der praktisk talt aldrig af Pladsmangel finder Udskrivning Sted af Patienterne fra Sanatorierne, før Behandlingen er afsluttet, medens disse desværre kun alt for ofte lader sig udskrive til Hjemmene paa et Tidspunkt, hvor det enten for deres Helbredelse eller Smittefaren var ønskeligt, at de fortsatte paa Sanatoriet. Pladsforholdene har i det hele paa Tuberkuloseanstalterne i en Aarrække været saaledes, at der adskillige Steder i Perioder (og flere Steder ogsaa Aaret rundt) har været en Del